

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUĞLA MARMARİS BELEDİYESİ

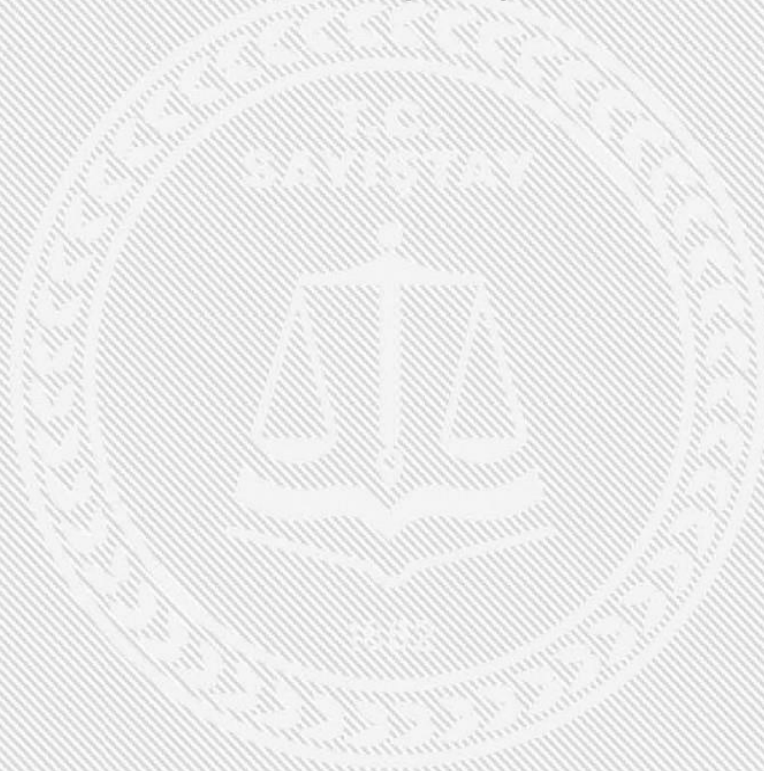
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

MUĞLA MARMARİS BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MUĞLA MARMARİS BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	57

MUĞLA MARMARİS BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
9.	EKLER.....	43

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu	5
Tablo 2: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar	6
Tablo 3: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar	6
Tablo 4: Tahsilat Oranları Düşük Olan Vergi Türleri	29

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı İle Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi
2. Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması ve Taahhüt Kartlarının Tutulmaması
3. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabı İçin Gerekli Amortisman Kayıtlarının Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının Kullanılmaması
2. Katma Değer Vergisi Hesaplarının Kullanılmaması
3. Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarından Çıkartılmaması
4. Tahsil Edilecek Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi
5. Bazı İşyerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi
6. Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma Bilgilerinin Tapu İdaresinden Alınmaması ve Emlak Vergisi Bilgilerinin Güncellenmemesi
7. Beş Yıllık İmar Programlarının Yürürlüğe Konulmasına Rağmen Kısıtlı Emlak Vergisi Uygulamasına Devam Edilmesi
8. Gelir Kalemlerinin Genel Tahsilat Oranlarının Düşük Kalması
9. İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Yararlanmaması Gereken Kişilerin Bu Uygulamadan Yararlanması
10. İşyeri Açma İzni Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İdari Para Cezası Uygulanmaması
11. Kalkınma Ajansına Aktarılacak Payların Hesabına Esas Alınan Matrahın Hatalı Belirlenmesi
12. Kesinleşen Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi

13. Su ve Kanalizasyon Abonelik Teminatlarının Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne Devredilmemesi

14. Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

1.1.1. Kamu İdaresinin Tabi Olduğu Mevzuat

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 1) 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 2) 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
- 3) 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 4) 747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 5) 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 6) 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
- 7) Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı

1.1.2. Kamu İdaresinin Görevleri

İlçe Belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, kentsel alt yapı, coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukları açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü; Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine dâhil edilmiştir.

Ayrıca, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1.2.1. Kamu İdaresinin Teşkilat Yapısı

5393 sayılı Kanun'a göre, İlçe Belediyesinin organları belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediye teşkilâtı; norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan başkana bağlı faaliyet gösteren tek birimin özel kalem müdürlüğü olduğu belirlenmiştir. Başkana bağlı 5 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır.

İdarenin birimleri aşağıdadır:

Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Tesisler Müdürlüğü, Spor İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü ve Huzurevi, Tabiplik, Veteriner İşleri Birimleri

1.2.2. Kamu İdaresinin İnsan Kaynakları

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği; norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın, diğer bir ifadeyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi belediye başkan yardımcılarını dışında, belediye başkanı, zorunlu

gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir.

Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabidir.

Belediyede istihdam edilen 275 personelin 143'ü memur, 119'u işçi ve 13'ü ise sözleşmeli personel oluşmaktadır.

1.2.3. Kamu İdaresinin Bütçe İçi İşletmeleri ve Ortağı Olduğu Şirketler

İlçe Belediyesinin ortağı olduğu şirket bulunmamaktadır.

İlçe Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den fazla hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

Marmaris Belediyesi Personel A.Ş. (% 100 oranında)

İlçe Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den az hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

Muğla Teknoloji Geliştirme Bölgesi Anonim Şirketi (% 0,42 oranında)

İlçe Belediyesinin bütçe içi işletmesi bulunmamaktadır.

1.3. Mali Yapı

1.3.1. Kamu İdaresinin Bütçe Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma

tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

1.3.2. Kamu İdaresinin Kullandığı Kaynaklar

Kamu idaresi gider ve harcamalarını gerçekleştirirken aşağıdaki kaynakları kullanmaktadır:

a) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59'uncu maddesinde sayılan kaynaklar:

-Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları.

-Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay.

-Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.

-Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.

-Belediye Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.

-Faiz ve ceza gelirleri.

-Bağışlar.

-Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.

-Diğer gelirler.

b) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde belirtildiği üzere borçlanma suretiyle kaynak yaratılabilir.

1.3.3. Bütçe Ödenekleri Tablosu ile Gelir ve Gider Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu

Gider Türü (1. Düzey)	Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler	Ek Ödenek	Yıl İçinde İptal Edilen ödenek	Net Bütçe Ödenegi Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
Personel Giderleri	19.138.750,00	0,00	0,00	883.663,46	20.113.123,79	19.229.460,33	0,00
S.G.K Dev. Prim.	3.373.250,00	0,00	0,00	177.990,26	3.523.963,57	3.345.973,31	0,00

Giderleri							
Mal ve hizmet Alım Giderleri	54.288.000,00	0,00	0,00	3.498.545,90	64.734.855,63	61.236.309,73	0,00
Cari Transferler	3.120.000,00	0,00	0,00	582.907,30	3.141.529,14	2.558.621,84	0,00
Sermaye Giderleri	24.080.000,00	0,00	0,00	7.199.322,91	22.660.948,02	15.461.625,11	0,00
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	225.000,00	300.000,00	75.000,00	0,00
Yedek Ödenekler	11.500.000,00	0,00	0,00	1.025.579,85	1.025.579,85	0,00	0,00

Tablo 2: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	GİDER TÜRÜ	BÜTÇE	EK BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI%
830	01	Personel Giderleri	19.138.750,00	0,00	19.229.460,33	100,47
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	3.373.250,00	0,00	3.345.973,31	99,19
830	03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	54.288.000,00	0,00	61.236.309,73	112,79
830	05	Cari transferler	3.120.000,00	0,00	2.558.621,84	82,00
830	06	Sermaye Giderleri	24.080.000,00	0,00	15.461.625,11	64,20
830	07	Sermaye Transferleri	0,00	0,00	75.000,00	0,00
830	08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
900	09	Yedek Ödenekler	11.500.000,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM			115.500.000,00		101.906.990,32	88,23

Tablo 3: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	GELİR TÜRÜ	BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI%
800	01	Vergi Gelirleri	45.950.000,00	38.845.092,75	84,53
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.165.000,00	15.463.155,10	53,01
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	300.000,00	143.958,33	47,98
800	05	Diğer Gelirler	31.170.000,00	33.608.061,50	107,82
800	06	Sermaye Gelirleri	9.000.000,00	11.556.540,00	128,40
800	08	Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
		Red ve İadeler (-)	-85.000,00	0,00	0,00
TOPLAM			115.500.000,00	99.616.807,68	86,24

*Açıklama: 2018 yılında İdarenin borçlanması bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

İlçe Belediyesinin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

1.4.2. Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Nakit Akış Tablosu
- Öz Kaynak Değişim Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço, faaliyet sonuçları tablosu, nakit akış tablosu ile öz kaynak değişim tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler;

uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç

kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Marmaris Belediyesi tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi konusunda yeterli ve etkili bir çalışma ve uygulama mevcuttur. Kamu İdaresi personeli, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamıştır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları tüm hizmet birimleri için açıkça belirlenmiş ve yazılı olarak bildirilmiştir. Stratejik plan hazırlama komisyonu birçok birim personelinin katılımıyla başlamış ve İdarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla tamamlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı istenilen ölçüde hazırlanmıştır. İdare bütçesi hazırlanırken stratejik plan-performans programı ve bütçe ilişkisinin büyük ölçüde gerçekleştirildiği görülmüştür.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış olup, idare, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmiş ve önlemler belirlemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış, bu işlerin süreçleri ve iş akış şemaları çıkarılmıştır.

Yönetim bilgi sistemi yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları büyük ölçüde üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak özelliklere sahiptir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve idare faaliyet raporu kamu idaresinin web sayfasında yayınlanmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte ve planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmaktadır. İç kontrol sistemi yılda bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmektedir. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmiş ve varsa rapora ilişkin güncellemeler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmuştur.

Kuruma herhangi bir iç denetçi kadrosu ihdas edilmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Muğla Marmaris Belediyesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı İle Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi

İdare tarafından kiraya verilen veya sınırlı ayni hak tesis edilen taşınmazlardan elde edilen kira, intifa vb. haklardan elde edilen gelirlerden 3 aylık, 6 aylık veya yıllık dönemlerde peşin tahsil edildiği halde, içinde bulunulan ayın sonraki aylarında tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler

Hesabına kaydedilmediği, bunun yerine tamamının 600-Gelirler Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 288'inci maddesine göre, peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından kiraya verilen veya sınırlı ayni hak tesis edilen taşınmazlardan elde edilen kira veya intifa hakkı vb. gelirleri ile ilgili yukarıdaki muhasebe kayıtlarının yapılmaması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Bu hesapların kullanılmaması 2018 yılı mali tablolarının 600-Gelirler Hesabında 5.760.911,04 TL, 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında 3.412.800,81 TL ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında 2.348.110,23 TL tutarında hatalı gözükmesine sebep olmaktadır.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce üçüncü kişilere kiraya verilen taşınmazlardan elde edilen kira gelirlerinden yıllık peşin olarak tahsil edilenlerin, içinde bulunulan ayın sonraki aylarında tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabında, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının ise 480 Gelecek Yıllara ait Gelirler Hesabında izlenmesi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak bulgumuzda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarındaki 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler, 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve 600-Gelirler Hesaplarının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

BULGU 2: Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması ve Taahhüt Kartlarının Tutulmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde, 920-Gider Taahhütleri Hesabının, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı zamanda gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgiler için taahhüt kartı düzenleneceği ve yapılan işlemlerin buraya kaydedileceği belirtilmiştir.

Ancak, İdare tarafından yıl içerisinde geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllarda geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler için 920-Gider Taahhütleri Hesabı ile 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılmadığı ve hiçbir taahhüt için taahhüt kartının düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Halbuki, yukarıda belirtilen mevzuata göre, 920-Gider Taahhütleri ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının kullanılması ile taahhüt kartının düzenlenmesi, idare tarafından girişilen taahhütlerin takibi ile bütçe ve nakit planlaması açısından son derece önemlidir. Söz konusu hesapların kullanılmaması, hem Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil etmekte, hem de İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmesine engel olmaktadır.

Söz konusu hesapların kullanılmaması sonucunda 2018 yılı mali tablolarında 920-Gider Taahhütleri Hesabı ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı 7.700.084,75 TL tutarında hatalı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanıldığı 3 adet taahhüt için 3 adet taahhüt kartı düzenlenerek sunulmuştur.

2018 yılı mali tablolarında 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri

Karşılığı hesabından 7.700.084,75 TL tutarında hatalı kayıt ile İlgili; 23.02.2019 tarih 1153 nolu yevmiyede 93.250,00 tl, 25.02.2019 tarih 1152 nolu yevmiyede 1.048.081,00 tl, 25.02.2019 tarih 1151 nolu yevmiyede 4.495.960,00 tl, 25.02.2019 tarih 1150 nolu yevmiyede 271.225,00 tl, 25.02.2019 tarih 1149 nolu yevmiyede 260.000,00 tl, 25.02.2019 tarih 1148 nolu yevmiyede 538.302,29 tl, 25.02.2019 tarih 1147 nolu yevmiyede 227.385,84 tl ve 25.02.2019 tarih 1146 nolu yevmiyede 765.880,62 tl olmak üzere toplam 7.700.084,75 tl ilgili hesaplara alınarak düzeltme işlemi sağlanmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak bulgumuzda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarındaki 920-Gider Taahhütleri Hesabı ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

BULGU 3: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabı İçin Gerekli Amortisman Kayıtlarının Yapılmaması

27 Mayıs 2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliğini belirleyen 202’nci maddesinde;

“(1) Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişini düzenleyen 203’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise;

“ Maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarlarının yıl sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.” denilmektedir.

04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin (Sıra No: 47) “Amortisman ve tükenme payına tabi duran varlıklar” başlıklı 3’üncü maddesine göre Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında yer alan varlıklar amortismanına tabidir.

Yapılan incelemede, belediye tarafından Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında yer

alan varlıklar ile Binalar Hesabında yer alan varlıklar için herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür. Kurum bilançosunun aktifinde yer alan yerüstü ve yeraltı düzenleri ile binalara amortisman ayrılmaması bu varlıkların gerçek değerleriyle mali tablolara yansımamasına neden olmaktadır.

İdarenin envanterinde bulunan yeraltı ve yerüstü düzenleri ile binalara, Genel Tebliği'nde yer alan süre ve oranlarda amortisman ayrılmaması ve birikmiş amortismanlar hesabına kaydedilmemesi nedeniyle İdarenin mali tablolarında "Maddi Duran Varlıklar" hesap alanı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz bilançosunun 251 yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı ve 252 binalar hesabında kayıtlı tutarlar üzerinden amortisman hesaplanarak ilgili amortisman hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak bulgumuzda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarındaki 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 630-Giderler Hesabının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 280'inci maddesinde;

"(1) Bu hesap grubu mevzuatı gereğince belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılacak borç ve gider karşılığının izlenmesi için kullanılır.

(2) Borç ve gider karşılıkları niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı”

283’üncü maddesinde;

“(1) Bu hesap kısa vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.”

284’üncü maddesinde ise;

“(1) Hesaba ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Ayrılan diğer gider karşılık tutarları bu hesaba alacak, 630- Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) Vadeleri bir yılın altına düşen diğer gider karşılıkları bu hesaba alacak, 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen diğer gider karşılık tutarları bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Mezkur Yönetmelik’in 329, 332 ve 333’üncü maddelerinde ise 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanımı yukarıdaki hükümler tekrarlanarak belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre, kıdem tazminatları dışında kalan ve idarenin mevzuatı gereği daha sonra ödemesi gereken giderlerin hesaplanarak vadeleri bir yılın üzerinde olan tutarların 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına kaydedilmesi, vadeleri bir yılın altına düşenlerin ise 379- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin kıdem tazminatı dışında mevzuatı gereği ödemesi gereken gider türleri;

4857 sayılı İş Kanunu’nun 57’nci maddesinde belirtilen ve işçinin kullanmadığı yıllık izinlerinin karşılığı olarak işçiye verilmesi gereken yıllık izin ücretlerinin,

375 sayılı KHK’nın 1’inci maddesinin (D) bendinde belirtilen memurlar ve işçilerden emekli olmayı hak edenlerin ve haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara ödenen tazminat tutarları 479-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir. 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına alacak kaydedilen

tutarlardan, vadesi bir yılın altına inenler 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına borç, 379- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına alacak kaydedilir.

Kamu idaresinin işçilere ödediği yıllık izin ücretleri ve emekli olan veya hakkında toptan ödeme hükümleri uygulanan belediye personeline ödediği tazminat tutarları gelecekte ödenecek gider olarak kabul edilmeli ve bunlar için karşılık ayrılmalıdır. Ayrılan bu karşılıklar ise, yukarıda belirtildiği üzere 379- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabında ve 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabında muhasebeleştirilmelidir.

Ancak, İdarenin mali işlemlerinin incelenmesi neticesinde bahsi geçen ödemeler için yıllar itibariyle karşılık ayrılmadığı, bahsi geçen ödemelerin gerçekleştiği yılda giderleştirildiği ve muhasebe kayıtlarına alındığı tespit edilmiştir. Bu uygulama ise muhasebenin ihtiyatlılık ve dönemsellik ilkelerine aykırıdır.

Yukarıda bahsedilen yükümlülükler için Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesaplarının kullanılmaması sonucunda 2018 yılı mali tablolarındaki 379- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları, 479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları ve 630-Giderler Hesaplarının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizde 4857 Sayılı İş Kanununun 57. maddesinde belirtilen ve işçinin kullanmadığı yıllık izinlerinin karşılığı olarak işçiye verilmesi gereken yıllık izin ücretleri, 375 sayılı KHK nin L maddesinin d bendinde belirtilen memurlar ve işçilerden emekli olmayı hakedenlerin ve haklarında toptan ödeme hükümleri uygulananlara ödenen tazminat tutarlarının 479 Diğer Borç ve Gider karşılıkları hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi yine 479 diğer borç ve gider karşılıktan hesabına alacak kaydedilen tutarlardan, vadesi bir yılın altına inenler 479 diğer borç ve gider karşılıkları hesabına borç, 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları hesabına alacak kaydedilmesi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Katma Değer Vergisi Hesaplarının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; “191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Niteliği” başlıklı 153'üncü maddesinde;

“(1) Bu hesap, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.

(2) Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir.”

“191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının İşleyişi” başlıklı 154’üncü maddesinde;

“İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda belirtilmiştir.

a) Borç

1) Kurumların katma değer vergisi tahsilatı yaptıkları faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımları nedeniyle yapılan giderin, Katma Değer Vergisi hariç tutarı 630-Giderler Hesabına veya aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili hesaba borç, indirilecek katma değer vergisi tutarı bu hesaba borç, kesintiler 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar veya ilgili diğer hesaplara alacak, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak; diğer taraftan Katma değer vergisi dâhil tutar 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.”

“391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının Niteliği” başlıklı 293’üncü maddesinde;

“(1) Bu hesap, teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tutarları ile bu tutarlardan mahsup edilen ve ödenen tutarların izlenmesi için kullanılır.”

“391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının İşleyişi” başlıklı 294’üncü maddesinde ise;

“(1) Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları

aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Kurumun sattığı mal ve hizmet karşılığı olarak katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat tutarları 100-Kasa Hesabına veya 102-Banka Hesabına borç, tahsil edilen katma değer vergisi bu hesaba, Katma Değer Vergisi hariç tutar ise 600-Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat toplamı 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

İdarenin özel gelir ve giderleri bulunan sosyal tesis, spor salonu, yüzme havuzu vb. işletmeleri bulunmaktadır. Bu işletmeler için yapılan her harcama gelir elde etmek amacı ile yapılmaktadır. Bu işletmeler Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği uyarınca münhasıran ilgili kurum ve kuruluş mensuplarına hitap etmemeleri sebebiyle istisna kapsamına girmemektedir, dolayısıyla bu işletmeler bünyesinde yapılan işlemler KDV mükellefiyeti doğurmaktadır.

Belediye hesaplarında KDV hesaplarının kullanılmaması; belediyenin mal ve hizmet satın alınması nedeniyle satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisini indirim konusu yapamamasına, mal ve hizmetin satılması sırasında alıcılar tarafından ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından hesaplanan katma değer vergisine konu olan işlemler için KDV hesaplamamasına, dolayısıyla 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi ve 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesaplarının mali tablolarında görünmemesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait Huzurevi sosyal tesislerine ait asansöre yaptırılan aylık periyodik bakım ve onarım bedelinden 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi hesabı ayrılması işlemi yapılmış olup, 09.05.2019 tarih ve 2828 yevmiye nolu ödeme emri belgesi sunulmuştur. Bundan sonra da Belediyemize ait sosyal tesis, spor salonu ve yüzme havuzu gibi tesislere alınan mal ve hizmetlerin KDV si 191 nolu indirilecek katma değer vergisi hesabına alınarak muhasebe kaydı yapılması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarından Çıkartılmaması

Talep edilmeyen teminat mektuplarının bankasına iade edilmediği ve hesaplardan çıkartılmadığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Kesin Teminat ve Ek Kesin Teminatların Geri Verilmesi*" başlıklı 13'üncü maddesinde;

"Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların;

a) Yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanı,

b) Yapım işleri dışındaki işlerde Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülmeyen hallerde ise tamamı,

Yükleniciye iade edilir.

Yüklenicinin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.

İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmaz."

Mezkûr Kanun'un "*İade Edilemeyen Teminatlar*" başlıklı 14'üncü maddesinde ise;

"13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul

tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.” denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Kanun maddeleri incelendiğinde görüleceği üzere; 13’üncü maddeye göre mahsup işlemlerinin, yüklenicinin bu işten dolayı idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi hallerinde yapılması gerekmektedir. Mahsup işlemlerinin yapılmasına gerek bulunmayan hallerde, yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise kabul tarihi veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde idarenin uyarısına rağmen talep edilemeyen kesin teminat mektuplarının bankasına iade edilmesi gerekmektedir.

Belediye hesaplarının incelenmesi neticesinde; ilgililerce iadesi talep edilmediği için ilgililere iade edilemeyen ve bankasına iadesi gereken kesin teminat mektuplarının iade edilmediği tespit edilmiştir. Bu teminat mektuplarının muhasebe kayıtlarından çıkarılmaması 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı ve 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabının 1.506.507,24 TL fazla görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 435. maddesinin a bendine göre gerekli işlemler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak bulgumuzda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarındaki 910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı ve 911 Alınan Kesin Teminat Mektupları Emanetleri Hesabının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

BULGU 4: Tahsil Edilecek Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı Genel Yazısıyla 993-Maddi

Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ihdas edilmiştir.

Buna göre; kiraya verilen taşınmazların toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına ters kayıtlarla kapatılacaktır.

İdarenin kiralamalara ilişkin kayıtları incelendiğinde, bir yıldan fazla süreli kiralama işlemleri olması ve sadece ilk yıl için peşin kira alınmasına rağmen 993 no.lu hesaba sonraki iki yıl için tahsil edilecek kira gelirlerine ilişkin gerekli kayıtların yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, taşınmaz ve işletme hakkı kiralamalarına ilişkin olarak kiralandan yer ve kira gelirlerinin, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda bilgi verme ve izleme fonksiyonu olan söz konusu nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmemesi nedeniyle mali tablolarda 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında 14.029.061,80 TL hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “993 Maddî Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı kayıtları düzenlenmesi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak bulgumuzda belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarındaki 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

BULGU 5: Bazı İşyerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Belediye Gelirleri Kanunu'nun “Çevre Temizlik Vergisi” başlıklı Mükerrer 44' üncü

maddesinde;

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

...

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.

...” denilmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun mükerrer 44’üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin maddede belirtilen tarifeye göre alınacağı ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanacağı, bu verginin belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı, tahakkuk eden bu verginin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği, bu maddede yer alan tutarların her yıl yeniden değerlendirilmesinde artırılacağı ve bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirlerin dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresinden Marmaris ilçesi sınırlarında aktif olarak su aboneliği bulunan işyerlerinin listesi alınmış, ilçe belediyesinin sorumluluk alanlarında olan işyerleri belirlenmiştir. Bu verilerden 6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Geçici 1’inci maddesinin 15’inci fıkrası gereği çevre temizlik vergisinden istisna tutulan işyerleri ile diğer istisnalar çıkartılmış Belediyenin çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirdiği mükellefler ile karşılaştırılmıştır. Neticede 3511 işyeri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmesi gerektiği, 2349 işyeri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirildiği tespit edilmiştir.

Ancak verilerdeki uyumsuzluklar 2 idarenin veri girişindeki farklılıktan da kaynaklanabileceğinden idarenin yerinde tespitte bulunarak sonuçları kesinleştirmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Muğla su ve Kanalizasyon idaresinden alınan marmaris ilçe sınırlarında bulunan işyeri su aboneliği listesi ile belediyemiz kayıtlarında bulunan çevre ve temizlik vergisi kayıtları eşleştirmesi yapılmış olup söz konusu listede mesken su aboneliği olup işyeri olarak kullanılan taşınmazlar, yine işyeri su aboneliği bulunup ancak mesken olarak kullanılan taşınmazlar bulunduğundan sağlıklı karşılaştırma yapılamamıştır.

Bu nedenle 16.05.2019 tarih ve 8367 sayılı Belediyemize ait yazı ile Muski Genel Müdürlüğü Abone İşleri Daire Başkanlığı 4. Bölge Abone İşleri Şefliğinden Marmaris ilçe sınırları içerisinde, sahada fiili olarak aktif bulunan işyeri su aboneliklerinin güncel bilgileri tekrar liste olarak istenmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma Bilgilerinin Tapu İdaresinden Alınmaması ve Emlak Vergisi Bilgilerinin Güncellenmemesi

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla Tapu idaresine kamulaştırma işlemleri, devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemi amaçlıdır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun “*Kamulaştırma Bedelinin Mahkemece Tespiti ve Taşınmaz Malın İdare Adına Tescili*” başlıklı 10'uncu maddesinde;

“...*Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir.* ”,

“*Vergilendirme*” başlıklı 39'uncu maddesinde;

“Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur.” hükümleri,

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’nun *“Bildirim Verme ve Süresi”* başlıklı 23’üncü maddesinde;

“Bu Kanun’un 33’üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim verilmesi zorunludur. Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir.”

“Vergi Değerini Tadil Eden Sebepler” başlıklı 33’üncü maddesinde;

“...6. Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)”

“Usul Hükümleri” başlıklı 37’nci maddesinde;

“Bu Kanunda geçen “Vergi dairesi” tabiri, belediyeleri ifade eder.”

“Ödeme Süresi” başlıklı 30’uncu maddesinde;

“Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15’inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.” hükümleri,

6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’un *“Döner Sermaye”* başlıklı 8’inci maddesinde ise;

“(1) Genel Müdürlük, ürettiği her türlü tapu, kadastro, harita ve arşiv bilgi ve belgeleri ile sunduğu hizmetlerden gelir elde etmek üzere merkez veya bölge müdürlükleri bünyesinde döner sermaye işletmeleri kurar. (7) (Ek: 3/6/2014-6544/ 1 md.) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, köy tüzel kişileri ve kalkınma ajanslarının kanunlarla sayılan görevleriyle ilgili yapılacak tapu işlemlerinden ve veri paylaşımından döner sermaye hizmet bedeli tahsil edilmez. Veri paylaşımına ilişkin protokol veya sözleşmelerde, döner sermaye hizmet bedellerinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenebilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin aksine, gayrimenkul mülkiyetinin kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması sonucunda;

Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilmediği, emlak vergisi ödenmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam etmesi,

Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunduğu ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam etmesi,

Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin Kamulaştırma Kanunu'ndan kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam etmesi,

Bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etmesi,

Bildirim yapılmamış olduğundan bu hatalar sonucu ortaya çıkan emlak vergisinden kamulaştırmayı yapmış olan kamu kurumunun müteselsil sorumluluğunun devam etmesi riskleri oluşmaktadır.

Kurumun taşınmaz gelirlerinin incelenmesi sonucu, belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Marmaris İlçesi Tapu Müdürlüğü tarafından belediyeye bildirilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda açıklanan gerekçelerden dolayı, Tapu idaresinin özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda ilgili belediyeleri bilgilendirmesi; 6083 sayılı Kanun çerçevesinde veri paylaşımı sağlaması; bu bilgilendirme ve paylaşımın Takbis sistemi kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak emlak vergisi gelirlerinin ve mali tablolarının güvenceye kavuşturulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 16.05.2019 tarih ve 8371 sayılı yazı ile Marmaris Tapu Müdürlüğünden, Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamında, belediyemiz sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerine ilişkin veri

istenmiş, Marmaris Tapu Müdürlüğünden gelecek olan verilere göre işlem yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Beş Yıllık İmar Programlarının Yürürlüğe Konulmasına Rağmen Kısıtlı Emlak Vergisi Uygulamasına Devam Edilmesi

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde; kanunlar veya diğer mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa veya araziye ilişkin olarak emlak vergisinin, kısıtlamanın devam ettiği süre zarfında 1/10 oranında uygulanacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Kanun'un ilgili hükmüne dayanılarak yürürlüğe konulan Tasarrufu Kısıtlanan Bina, Arsa ve Arazi Hakkında Yönetmelik'in 2'nci maddesinde ise, imar planlarında, resmi yapılara, tesislere ve okul, cami, yol, meydan, otopark, yeşil saha, çocuk bahçesi, pazar yeri, hal, mezbaha ve benzeri umumi hizmetlere ayrılmış olması sebebiyle üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar ile esaslı değişiklik ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyen binaların tasarrufu kısıtlanmış sayılacağı; bu hallerde kısıtlı vergilemenin, imar planının kesinleştiği tarihi izleyen yılbaşından itibaren yapılacağı; kısıtlamanın, ilgili arsa veya binanın bulunduğu alan imar programına alınincaya (imar programının kesinleştiği tarihe) kadar devam edeceği ifade edilmiştir.

Ayrıca, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 3 ay içerisinde bu planları tatbik üzere 5 yıllık imar programlarının hazırlanacağı; aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise imar planlarında umumi hizmetlere ayrılan yerlerden imar programına alınanlara ilişkin olarak emlak vergisi ödemesinin durdurulacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, imar planlarında umumi hizmete ayrılan ve dolayısı ile mevzuat gereği tasarrufu kısıtlanan bina ve arsalarla ilişkin olarak emlak vergisi; imar planlarının kesinleştiği tarihi izleyen yılbaşından itibaren 1/10 oranında tahsil edilecek, imar planlarının tatbikine ilişkin imar programlarının hazırlanmasından itibaren ise emlak vergisi uygulaması durdurulacaktır.

Yapılan denetimlerde; İmar Programının 07.04.2015 tarihli ve 49 No.lu Belediye Meclis Kararı ile 2015-2020 yıllarını kapsayacak şekilde yürürlüğe konulmasına rağmen tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalar için 1/10 oranında emlak vergisi uygulamasına devam edildiği görülmüştür.

Bu kapsamda, durdurulması gerekirken 1/10 oranında emlak vergisi uygulamasına devam edilen tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalarla ilişkin toplam beyan sayısı, 2018 yılı için 355 olarak gerçekleşmiştir.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz imar programı 07.04.2015 tarih ve 49 numaralı belediye meclis karar ile 2015- 2020 yıllarını kapsayacak şekilde yürürlüğe girmiş olup, 2018 yılı için 355 adet Tasarrufu Kısıtlı Bina ve Arsa tespit edilmiştir. Bu kısıtlı taşınmazlardan 1/10 oranında emlak vergisi kısıtlılık işlemi uygulaması yapılanların bu işlemi durdurularak iptal edilmiştir.

Kısıtlılık işlemi durdurularak iptal edilen taşınmazlar ile bu iptal işleminden sonra gelen Tasarrufu Kısıtlı statüsünde bulunan Bina ve Arsaların tahakkuk eden emlak vergisi 2020 yılı sonuna kadar tahsilatı yapılmayacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; 2018 yılı için 335 adet tasarrufu kısıtlı bina ve arsa tespit edilip bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Gelir Kalemlerinin Genel Tahsilat Oranlarının Düşük Kalması

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinin (f) bendinde Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin (e) bendinde, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmış, mezkûr Kanun'un 61'inci maddesinde muhasebe yetkilisinin, gelirlerin ve alacakların tahsili,

giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması ile muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 55'inci maddesinin birinci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir "ihbarname" düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra bir ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, yedi gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Belediyelerin tahakkuk tahsilat oranı artırabilmeleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için "Ödeme Emirlerini" zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk birimine havale etmesi gerekmektedir.

İdarenin Gelir Kesin Hesap Cetvelini oluşturan gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilat oranlarının düşük düzeyde kaldığı ve toplam tahakkuk tutarı olan 261.168.342,26 TL'sinin 160.077.319,19 TL'sinin gelecek yıla devredilerek tahsil edilemediği tespit edilmiştir. Belediyenin gelirlerinin tahsilat oranı % 38,14'dür. Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde önemli görülen ancak tahakkuk/tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: Tahsilat Oranları Düşük Olan Vergi Türleri

Açıklama	Devreden Gelir Tahakkuku	2018 Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	2018 Yılı Tahsilatı	Tahsilattan Ret ve İadeler	2018 Yılı Net Tahsilatı	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Tahsil Oranı %
Genel Toplam	142.377.434,22	118.790.908,04	261.168.342,26	101.091.023,07	1.474.215,39	99.616.807,68	160.077.319,19	38,14
Çevre Temizlik Vergisi	2.957.624,05	1.204.936,20	4.162.560,25	1.918.975,73	6.337,34	1.912.638,39	2.243.584,52	45,94
Tatil Günlerinde Çalışma		1.130.665,72	1.130.665,72	516.644,25		516.644,25	614.021,47	45,69

Ruhsatı Harcı								
İlan Reklam Vergisi	2.182.113,38	1.374.741,13	3.556.854,51	1.722.532,75	439,28	1.722.093,47	1.834.321,76	48,41
Eğlence Vergisi	1.561.818,66	863.009,87	2.424.828,53	1.069.090,12		1.069.090,12	1.355.738,41	44,08
Arsa Vergisi	3.977.224,07	8.042.641,04	12.019.865,11	7.406.361,86	112.712,26	7.293.649,60	4.613.503,25	60,67
Arazi Vergisi	24.334,38	46.577,62	70.912,00	43.197,47	72,58	43.124,89	27.714,53	60,81
Diğer Gelirler	113.299.314,82	46.383.538,89	159.682.853,71	34.251.667,28	643.605,78	33.608.061,50	125.431.186,43	21,04

Yukarıda yer alan tabloda görüleceği üzere, tahakkuk tahsilat oranı oldukça düşük kalmıştır. Tahsilat oranının düşük gerçekleşmesi tahsil ve takip hususunda yeterli özenin gösterilmesini ve yukarıda mezkûr mevzuat hükümlerine uygun hareket edilmesini gerektirmektedir.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “6360 Sayılı 14 ilde Büyükşehir Belediyesi ve 27 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri ile belediyemize devredilen 5 adet belde belediyesinin 31.03.2014 tarihine kadar tahakkuk etmiş ancak tahsilatı ilgili belediyesince yapılmamış alacakların da belediyemize devredilmesi sebebiyle belediyemizin tahsil edilememiş alacak tutarında artış olmuştur. Bulgu maddesinde belirtilen 2019 yılına devreden 160.077.319,19 TL toplam tahakkuk,

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı 22.785.406,67

121 Gelirlerden takipli alacaklar 126.408.608,15

222 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar 4.046.517,26

122 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar 5.629.931,00

220 Gelirlerden alacaklar hesabı 1.206.856,11

Yukarıda belirtilen alacak tahakkuklarından oluşmaktadır. Yukarıda belirtilen 160.077.319,19 TL toplam alacak tahakkukundan 01.01.2019 - 15.05.2019 tarihleri arasında 25.705.756,82 TL. si tahsil edilmiş olup, tahsilatlar devam etmektedir.

Belediyemizce yakarıda belirtilen takipli gelir tahakkuklarının tahsili için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 55.maddesine göre Ödeme emri düzenlenerek ilgili borçlulara tebliğ edilmiştir. Süresinde borcunu ödemeyen mükelleflere, Belediyemizce kurulan İcra Takip Servisince TAKPAS Sistemi üzerinden taşınmaz kaydı sorgulaması yapılarak haciz işlemi, bankalara yazı yazılarak mevduat haciz işlemi, Emniyet Müdürlüğü ile yazışma yaparak taşıt haciz işlemi dört yıldır yoğun bir şekilde yapılmaktadır.

121 Gelirlerden takipli alacaklar hesabında, izlenen devreden tahakkukların içerisinde 97.632,848,90 TL diğer idari para cezaları gelir kalemi olarak takip edilmekte olup, idari para cezalarının büyük çoğunluğuna borçlular tarafından dava açılmış olup davaları derdestir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; 6360 sayılı Kanun sonrası beş adet belde belediyesinin tahakkuk etmiş alacaklarının idareye devredilmesi sebebiyle belediyenin tahsil edilmemiş alacak tutarının arttığını, gelirlerden takipli alacaklar ile ilgili devam eden davaların bulunduğunu belirtip, mükelleflere ödeme emri gönderme ve icra işlemleri için kurumlarla gerekli yazışmaların yapılması gibi mevzuat hükümleri doğrultusunda tahsilat işlemlerinin yapıldığı belirtildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Yararlanmaması Gereken Kişilerin Bu Uygulamadan Yararlanması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesinde yer alan indirimli (sıfır) emlak vergisi uygulamasından yararlanma şartlarını taşımayan kişilerin bu istisnadan yararlandıkları tespit edilmiştir.

1319 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde; Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bu Kanun hükümlerine göre bina vergisine tabi olduğu,

3'üncü maddesinde; bina vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler tarafından ödeneceği, bir binaya paylı mülkiyet halinde malik olanların, hisseleri oranında mükellef olacağı, elbirliği mülkiyette maliklerin vergiden müteselsilen sorumlu oldukları,

7'nci maddesinde; bina vergisinin matrahının, binanın bu Kanun hükümlerine göre tespit olunan vergi değeri olduğu, vergi değerinin Kanun'un 29'uncu maddesi esaslarına göre hesaplanacağı,

8'inci maddesinde; bina vergisinin oranının meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde iki olduğu, bu oranların, 5216 sayılı Kanun'un uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde % 100 artırımlı uygulanacağı, Cumhurbaşkanının vergi oranlarını yarısına kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkili olduğu,

8'inci maddenin devamında ise Bakanlar Kurulunun, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkili olduğu,

Hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 20.12.2006 tarihinde aldığı 2006/11450 sayılı Karar ile 2007 yılı ve müteakip yıllar için, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmayanların Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde söz konusu meskene ait bina vergisi oranı sıfır olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Diğer yandan konu ile ilgili olarak yayımlanan 44 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin (I) bölümünde, hiçbir geliri bulunmayan ve Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olan mükelleflerin bu Tebliğ ekinde yer alan taahhüt belgesini (Hiçbir Geliri Olmayanların Tek Meskenlerine Ait Taahhüt Belgesi) ilgili belediyeye vermeleri halinde bu meskenleri için 2007 yılından itibaren indirimli (sıfır) bina vergisi oranının uygulanmasının uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 45 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "Tek Meskene Ait Bina Vergisi İndiriminden Faydalanan Mükelleflere İndirimli (sıfır) Bina Vergisi Oranı Uygulaması" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"...

Sosyal güvenlik kurumlarından; emekli, dul, yetim, ölüm ve maluliyet aylığı alanların meskenlerine ilişkin indirimli (sıfır) vergi oranının uygulanabilmesi için bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunmaması... gerekmektedir.

...” denilmektedir.

Bu bağlamda, ilgili Tebliğle Türkiye’de brüt yüzölçümü 200 m²’yi geçmeyen tek meskeni olan veya tek meskenin intifa hakkına sahip bulunan ve gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığından ibaret bulunanların indirimli (sıfır) bina vergisi oranından yararlanacağı ve sosyal güvenlik kurumlarından emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığı alanların, bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunması halinde ise bunların meskenlerine indirimli (sıfır) vergi oranının uygulanmayacağı net bir şekilde düzenlenmiştir.

Ancak yapılan incelemede; bazı kişilerin emekli olduklarını bildirdikleri veya hiçbir geliri olmadığını beyan ettikleri halde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4/1a, 4/1b ve 4/1c bentlerine göre çalışmaya devam ettikleri, bu bağlamda Kanun’un öngördüğü şartları kaybettikleri tespit edilmiştir. Dolayısıyla Kanun’un anılan kişilere yönelik olarak getirmiş olduğu indirimli emlak vergisi düzenlemesinden çalışan kişilerin yararlanmaları mümkün değildir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar karşısında mevzuatta öngörülen indirimli emlak vergisi (sıfır) uygulamasından yararlanma şartlarını taşımayan kişilere ilgili Tebliğlerde belirtilen düzenlemeler çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu durumun mevcudiyeti, Kurumun emlak vergisi gelirlerinin düşük kalmasına, aynı zamanda 600-Gelirler Hesabının eksik görünmesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “1319 Sayılı Emlak Vergisinin 8. maddesine istinaden tek meskenine indirimli emlak vergisi uygulaması yapılan kişilerin Marmaris SGK Kurumundan gelen Hizmet Döküm belgelerine istinaden kişilerin bilgileri güncellenerek muafiyet şartlarını sağlayan kişilerin muafiyet işlemleri devam ettirilmiştir.

Muafiyet şartlarını sağlamayan kişilerin emlak vergileri geriye dönük olarak tahakkuk ettirilmiş, muafiyet işlemlerinin iptal edildiğini ve tahakkuk eden emlak vergisini gösterir belge kurumumuzca yazı ile kendilerine bildirilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: İşyeri Açma İzni Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İdari Para Cezası Uygulanmaması

10.08.2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri Açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde;

“Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır...”

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun “Emre Aykırı Davranış” başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında, “Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.” hükümleri yer almaktadır.

1608 sayılı Umuru Belediye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1'inci maddesinin de ise belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara, belediye encümenince Kabahatler Kanunu'nun 32'nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere ruhsatsız olarak faaliyet gösteren işyerleri tespit edildiğinde idari para cezası kesilmesi ve hukuka aykırılığın giderilmesi gerekmektedir. İdare uygulamasında ruhsatsız olduğu tespit edilen işyerlerine ruhsat alınması

için belli bir süre verilmekte, ancak idari para cezası uygulanmamaktadır. Bunun sonucunda ise işyeri sahiplerine ruhsatsız olarak faaliyet gösteren işyerileri için herhangi bir yaptırım uygulanmamaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde ruhsatsız çalıştırıldığı tespit edilen ve ruhsat alması için süre verilen işyerlerine ilişkin idari para cezasının da uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce iş yeri açma izni olmadan faaliyette bulunan iş yerleri tespit edilip ruhsat alması için süre verilenlere ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda gerekli işlemler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Kalkınma Ajansına Aktarılacak Payların Hesabına Esas Alınan Matrahın Hatalı Belirlenmesi

5449 sayılı Kanun’un “Gelirler ve Yönetilecek Fonlar” başlıklı 19’uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde;

“Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.” Kalkınma ajansının gelirleri arasında düzenlenmiştir.

Ayrıca Bakanlar Kurulunun belediyeler için belirlenen oranı yarısına kadar indirmeye yetkili olduğu ilgili madde kapsamında hüküm altına alınmıştır. Bu yetki doğrultusunda Bakanlar Kurulu 2011/2168 sayılı Karar’ının 1’inci maddesinde;

“Belediyelerin, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 19 uncu maddesi uyarınca bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları payların oranı binde beş olarak belirlenmiştir.” hükmü tesis edilmiştir.

Buna göre İdare bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere binde beş oranında hesapladığı payı 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlemeli ve Güney Ege Kalkınma Ajansına pay aktarımı sağlamalıdır.

İdarenin 2018 yılı hesabı incelendiğinde, 2018 yılı için Güney Ege Kalkınma Ajansına aktarılacak payın hesabında 2017 yılı gelirlerinin değil, 2016 yılı gelirlerinin esas alındığı görülmüştür.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce 2018 yılı için Güney Ege Kalkınma Ajansına aktarılacak payın hesabında; Güney Ege Kalkınma Ajansına ait 20.09.2017 tarih ve 79406828-760.0L00.00-E.501 sayılı ekte sunulan yazıya göre 2018 yılında Ödenecek pay 2016 yılı gelir kesin hesap cetveli üzerinden bildirilerek yapılmıştır.

Ayrıca Başbakanlık Devlet Planlama Müsteşarlığı Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğünün 18.12.2009 tarih ve 4486 sayılı yazısı ile Denizli Kalkınma Ajansına bütçe hazırlıkları aşamasında, 2010 yılı bütçe hazırlıkları için 2008 yılı gerçekleşme veya kesinleşme tutarlarını kabul etmek, bu tutarlar üzerinden ajansa bağlı kurumların aktaracakları paylarının hesaplanması belirtilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; Kalkınma Ajansı ve Genel Müdürlük tarafından yazılan yazılar gerekçe gösterilerek aktarılacak payın hesabında bir önceki yılın değil iki yıl öncesinin gelirlerinin dikkate alındığı belirtilmiştir. 5449 sayılı Kanun’a uygun şekilde İdarenin bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirlerini esas alması yasal bir zorunluluktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Kesinleşen Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi

21.02.1967 tarih ve 832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu ve 03.12.2010 tarih ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nda Sayıştay Daireleri tarafından yapılan yargılama sonucunda ilam düzenleneceği, ilamın tebliğden itibaren belli süreler içerisinde temyiz edilebileceği, Temyiz Kurulu’nca verilen kararların kesin olduğu, Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra 90 gün (832 sayılı Kanun’da 3 ay) içerisinde yerine getirileceği, ilamlarda gösterilen tazmin miktarı sorumlular tarafından rızaen ödenmez ise 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine

başvurulacağı, ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin (en büyük amirlerin) sorumlu olduğu, Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında “aylığın yarım ödenmesi”, “görevden uzaklaştırma”, “soruşturma” ve “kovuşturma” hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir. Ayrıca 832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu’nun 65’inci maddesi ile, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 78’inci maddesinde adli, idari ve askeri mahkemelerce verilen hükümlerin, Sayıştayın denetim yapmasına ve hükme bağlamasına engel olmadığı açıkça ifade edilmiştir.

19.10.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 8’inci maddesinde, kamu zararından doğan alacaklar için takibe yetkili birim tarafından alacak takip dosyası açılacağı; 9’uncu maddesinde, Sayıştay ilâmına istinaden bildirilen kamu zararlarının ilâmda belirtilen sorumlular adına muhasebe hesaplarına kaydedileceği; 10’uncu maddesinde, Sayıştay ilamlarının Sayıştay Kanunu’nda belirtilen usul ile tebliğ edileceği; 11’inci maddesinde, İcra ve İflas Kanunu’nda ihtiyatî haciz için öngörülen şartların varlığı ve kamu idaresi üst yöneticisinin de gerekli görmesi halinde, mahkeme kararı veya Sayıştay ilâmı tebliğ edilinceye kadar, alacaklı kamu idaresince kamu alacağını güvence altına almak amacıyla yetkili mahkemeden karar alınarak, sorumluların ve ilgililerin mal, hak ve alacakları üzerine ihtiyatî haciz konulacağı, ihtiyatî haciz kararının verildiği tarihten itibaren on gün içinde icra dairesinden kararın uygulanmasının talep edileceği, ihtiyatî haciz kararının uygulanmasında icra dairesinin gecikmesi halinde, alacaklı kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimince kararı uygulayacak olan icra dairesinin bağlı olduğu icra mahkemesine başvurularak kararın infazının sağlanmasının talep edileceği; 15’inci maddesinde ise Sayıştay ilamı ile hüküm altına alındığı halde sorumluları veya ilgilileri tarafından rızaen ödenmeyen tutarların 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye Başkanın Görev ve Yetkileri” başlıklı 38’inci maddesinin f bendinde; belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek, belediye başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Kesinleşen Sayıştay İlamlarındaki tazminine hükmedilen tutarların, sorumlularca; ilamın kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren doksan gün içinde 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümleri çerçevesinde ilgili İdareye ödenmesi gerekmektedir. Aksi halde, doksan gün içerisinde rızaen ödenmeyen tazmin tutarlarının aynı Kanun hükümlerine göre cebri takibi

yapılmalıdır. İlamların yerine getirilmesini izlemekten de üst yönetici sorumludur,

Yapılan incelemelerde Belediye hesaplarından 2009 yılı hesabının Sayıştay tarafından denetlendiği, bu denetimler sonucu oluşturulan raporun yargılanarak ilamın düzenlendiği görülmüştür. Bu doğrultuda Sayıştay 6'ncı Dairesi tarafından 1519 sayılı ek ilam ile 1.318.833,66 TL tazmin hükmü verilmiş, 40535 tutanak sayılı Temyiz Kurulu kararı ile tazmin hükmünün tasdikine karar verilmiştir. Sorumlular tarafından karar düzeltilmesi talebinde bulunulmuş ve 04.10.2016 tarihli 42200 tutanak sayılı Temyiz Kurulu ilamı ile hükmün düzeltilmesine mahal olmadığına karar verilmiştir. Ancak kurumda kesinleşmiş Sayıştay ilamının infazı yapılmamış ve toplam 1.318.833,66 TL kurum alacağının süresinde tahsil edilmediği anlaşılmıştır. Belirtilen durumun ise, ilgili görevliler açısından sorumluluk oluşturacağı açıktır.

Belediye alacağının, hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edilmesi ve bu sürecin üst yönetici tarafından takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz 2009 yılı hesabının Sayıştay Başkanlığı tarafından denetlenmesi sonucu oluşturulan raporun, yargılanarak ilamın düzenlendiği, bu doğrultuda, 2009 Sayıştay 6. Dairesi tarafından 1519 sayılı ek ilam ile 1.318.833,66 TL tazmin hükmü tespit edilmiştir. Söz konusu ilamda belirtilen tazmin hükmü ile ilgili Belediye alacağının tahsili için belediyemizce gerekli işlemler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Su ve Kanalizasyon Abonelik Teminatlarının Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne Devredilmemesi

Su ve kanalizasyon hizmetlerine ilişkin abonelik teminatlarının, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmesi gerekirken böyle bir devrin yapılmadığı ve İdare hesaplarından ödenmeye devam edildiği görülmüştür.

Belediye tarafından yürütülen su ve kanalizasyon hizmetlerine ilişkin olarak kullanılan malzeme, makine ve araçlar ile hesaplarda bulunan alacakların bir kısmı Mariç-Belbir Marmaris Çevre Koruma Altyapı Tesislerini Yapma ve İşletme Birliğine devredilmiş ve bu tarihten itibaren de su ve kanalizasyon hizmetleri adı geçen birlik tarafından yürütülmeye başlanmıştır.

Yukarıda değinildiği üzere, su ve kanalizasyon hizmetlerinde kullanılan araçlar ile hesaplarda bulunan alacakların Mariç-Belbir Marmaris Çevre Koruma Altyapı Tesislerini Yapma ve İşletme Birliğine devredilmesine rağmen, abone teminatları adı geçen birliğe devredilmemiş ve ilgililere iadesi İdare hesaplarından yapılmaya devam edilmiştir.

6360 sayılı Kanunun geçici 1'inci maddesinde yer alan: *“Bu Kanun’la büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, (...) hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaşılır.”* hükmü gereği Birliğin hesapları ilgili komisyon kararı doğrultusunda Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’ne devredilmiş, ancak teminatlar Birliğe devredilmediğinden Komisyon kararına da konu olmamıştır.

Dolayısı ile yukarıda yer verilen Kanun hükmü doğrultusunda devredilmesi gereken ve idare açısından da borç niteliği taşıyan abone teminatları İdare hesaplarında izlenmeye devam edilmiştir. Abone teminatlarının karşılığı niteliğindeki taşınırlar ve alacaklar süreç dahilinde Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmiş olduğundan, borç niteliğindeki bu emanetlerin devredilmemiş olması hem 6360 sayılı Kanun’a aykırılık teşkil etmekte, hem de borçlar devredilmeksizin sadece alacak ve taşınırların devredilmiş olması mali disiplinle örtüşmemektedir.

Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne devredilmesi gerekirken İdare hesaplarında izlenmeye devam edilen su ve kanalizasyon hizmetlerine ilişkin abone teminatları toplamı dönem sonu itibariyle toplam 376.318,84 TL’dir. Bu durum, 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının olması gerekenden aynı tutarda daha yüksek görünmesine neden olmuştur.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'ne

devredilmesi gerekirken Belediyemiz hesaplarında izlenen su ve kanalizasyon hizmetlerine ilişkin abone teminatları toplamı 31.12.2018 tarihi dönem sonu itibarı ile toplam 375.003,38 TL'dir. Su ve kanalizasyon hizmetlerine ilişkin abone teminat toplam tutarının Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'ne aktarılması sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazları mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alacakları ve taşınmazların cins tashihi için gerekli işlemleri yapacakları ifade edilmektedir.

Anılan Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde ise cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi şeklinde tanımlanmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere İdareye ait taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu olmaması durumunda muhasebe kayıtlarında fiili durumun esas alınması ve tapu kayıtlarının da mevcut kullanım şekli ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Yapılan denetimlerde, İdareye ait taşınmazların mevzuata uygun şekilde mevcut kullanım durumları esas alınarak kayıtlara alındığı; ancak mevcut kullanım durumları ile uyumlu olmayan tapu kayıtlarının düzeltilmediği görülmüştür. Bu kapsamda dönem sonu itibarıyla kayıtlı değeri toplam 85.463.437,52 TL taşınmazın cins tashihi yapılmamıştır.

Söz konusu bulguya 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer verilmiş ancak, İdare tarafından herhangi bir düzeltici işlem tesisinde bulunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait mevcut kullanım durumları ile uyumlu olmayan tapu kayıtlarının düzeltilmesi ile ilgili 07.03.2018 tarih ve 67902020-824.07-E. 3771 sayılı Emlak ve İstimlak Müdürlüğümüze ait resmi yazı ile Bodrum ilçesi 4801 numaralı lisanslı harita kadastro mühendislik bürosuna başvuruda bulunularak taşınmazların bazılarının cins tashihi dosyalarının hazırlanması ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır. Belediyemize ait cins tashihi yapılmayan diğer taşınmazlara ait çalışmalar devam edecektir.

Ayrıca Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 7143 Sayılı Kanununun 16. maddesi ile 3194 sayılı İmar Kanununa eklenen geçici madde 16 ile yürürlükte olan İmar Barışı Yasasına göre belediyemize ait yapı kullanım izin belgesi bulunmayan taşınmazlara yapı kayıt belgesi alınarak tapuya cins tashihi işlemi yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

31.12.2018 TARİHLİ DÖNEM SONU BİLANÇOSU					
		Cari Yıl			Cari Yıl
		TL			TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	165.665.697,09	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	9.888.606,55
A	HAZIR DEĞERLER	2.530.126,30	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0
1	Kasa Hesabı	0	1	Banka Kredileri Hesabı	0
2	Alınan Çekler Hesabı	0	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0
3	Banka Hesabı	2.006.902,69	3	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0
4	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	996,91	4	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı	0
5	Proje Özel Hesabı	0	5	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı	0
6	Döviz Hesabı	0	6	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0
7	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0
8	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0	1	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı	0
9	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	524.220,52	C	FAALİYET BORÇLARI	5.687.665,03
B	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	19.580,00	1	Bütçe Emanetleri Hesabı	5.687.665,03
1	Hisse Senetleri Hesabı	0	2	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0
2	Özel Kesim Tahvil Senet Ve Bonoları Hesabı	0	3	Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı	0
3	Kamu Kesimi Tahvil Senet Ve Bonoları Hesabı	19.580,00	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.199.647,24

4	Menkul Varlıklar Hesabı	0	1	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.700.787,84
C	FAALİYET ALACAKLARI	155.846.492,45	2	Emanetler Hesabı	1.498.859,40
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	22.785.406,67	E	ALINAN AVANSLAR	0
2	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	126.408.608,15	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0
3	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	5.629.931,00	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0
4	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.022.546,63	F	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.001.294,28
5	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	1	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	349.621,33
D	KURUM ALACAKLARI	0	2	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	130.363,26
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	0	3	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	13.688,05
2	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0	4	Kamu İdareleri Payları Hesabı	81.682,54
3	Diğer Kurum Alacakları Hesabı	0	5	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	425.939,10
E	DİĞER ALACAKLAR	1.011.513,13	H	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0
1	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.011.513,13	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0
F	STOKLAR	1.832.317,43	2	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0
1	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	1.832.317,43	I	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0
2	Ticari Mallar Hesabı	0	1	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	0
3	Diğer Stoklar Hesabı	0	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0
G	ÖN ÖDEMELER	422.980,56	J	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0
1	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0	1	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0
2	Personel Avansları Hesabı	0	2	Sayım Fazlaları Hesabı	0

3	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	422.980,56	3	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	0
4	Akreditifler Hesabı	0	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	16.134.477,96
5	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabı	0	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0
6	Proje Özel Hesabından Verilen Avans Ve Akreditifler Hesabı	0	1	Banka Kredileri Hesabı	0
7	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans Ve Akreditifleri Hesabı	0	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0
H	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0	3	Tahviller Hesabı	0
1	Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	0	4	Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı	0
2	Gelir Tahakkukları Hesabı	0	5	Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı	0
I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	4.002.687,22	6	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0
1	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	4.002.687,22	B	UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0
2	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0	1	Dış Mali Borçlar Hesabı	0
3	Sayım Noksanları Hesabı	0	C	FAALİYET BORÇLARI	0
4	Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı	0	1	Diğer Faaliyet Borçları Hesabı	0
II	DURAN VARLIKLAR	560.473.839,24	D	DİĞER BORÇLAR	603.466,07
A	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0	1	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	532.476,22
1	Menkul Varlıklar Hesabı	0	2	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	70.989,85
B	FAALİYET ALACAKLARI	5.260.511,86	E	ALINAN AVANSLAR	0
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	1.206.856,11	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0

2	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	4.046.517,26	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0
3	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	7.138,49	F	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	15.531.011,89
4	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	15.531.011,89
C	KURUM ALACAKLARI	0	2	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	0	G	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0
2	Diğer Kurum Alacakları Hesabı	0	1	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	0
D	MALİ DURAN VARLIKLAR	6.322.689,57	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0
1	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	6.205.689,57	H	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0
2	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	342.000,00	1	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	0
3	Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)	225.000,00	V	ÖZ KAYNAKLAR	700.116.451,82
E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	548.890.637,81	A	NET DEĞER	547.740.835,83
1	Arazi Ve Arsalar Hesabı	265.771.182,75	1	Net Değer Hesabı	547.740.835,83
2	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	140.908.997,74	B	DEĞER HAREKETLERİ	0
3	Binalar Hesabı	102.431.687,17	1	Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı	0
4	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	5.096.278,62	2	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	0
5	Taşıtlar Hesabı	11.161.372,54	C	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	137.037.952,83
6	Demirbaşlar Hesabı	13.135.056,31	1	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	137.037.952,83
7	Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı	0	D	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-3.706.490,05
8	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	16.333.559,76	1	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	3.706.490,05

9	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	26.719.622,44	E	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	19.044.153,21
10	Yatırım Avansları Hesabı	0	1	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	19.044.153,21
F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	2	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	0
1	Haklar Hesabı	951.703,74			
2	Özel Maliyetler Hesabı	0			
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	951.703,74			
G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0			
1	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	0			
2	Gelir Tahakkukları Hesabı	0			
H	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0			
1	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	1.088.269,88			
2	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0			
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	1.088.269,88			
	AKTİF TOPLAMI	726.139.536,33		PASİF TOPLAMI	726.139.536,33
IX	NAZİM HESAPLAR	38.128.120,60	IX	NAZİM HESAPLAR	38.128.120,60
A	ÖDENEK HESAPLARI	0	A	ÖDENEK HESAPLARI	0
1	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0	1	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0
2	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı	0	2	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı	0
B	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	4.301.162,48	B	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	4.301.162,48
1	Alınan Teminat Mektupları Hesabı	4.301.162,48	1	Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	4.301.162,48

2	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0	2	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0
3	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	0	3	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	0
C	TAAHHÜT HESAPLARI	255.200,00	C	TAAHHÜT HESAPLARI	255.200,00
1	Gider Taahhütleri Hesabı	255.200,00	1	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	255.200,00
2	Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabı	0	2	Kamu-Özel İşbirliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0
D	VERİLEN GARANTİLER HESABI	0	D	VERİLEN GARANTİLER HESABI	0
1	Verilen Garantiler Hesabı	0	1	Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı	0
2	Borç Üstlenim Taahhütleri Hesabı	0	2	Borç Üstlenim Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0
E	DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHAKKUK HESAPLARI	0	E	DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHAKKUK HESAPLARI	0
1	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	0	1	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	0
F	DİĞER NAZIM HESAPLAR	33.571.758,12	F	DİĞER NAZIM HESAPLAR	33.571.758,12
1	Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri	33.571.758,12	1	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	33.571.758,12
2	Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri	0			0
GENEL TOPLAM		764.267.656,93	GENEL TOPLAM		764.267.656,93

2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı		2017 Yılı		Cari Yıl (2018)		Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı		2017 Yılı		Cari Yıl (2018)	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr				TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	1	Personel Giderleri	17.709.100	54	17.495.752	52	18.907.651	69	600	1	Vergi Gelirleri	37.786.029	87	54.440.488	0	51.540.915	61
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prir	2.988.912	8	3.105.999	98	3.345.973	31	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.159.090	35	17.497.311	1	21.499.092	72
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	37.758.404	57	40.862.639	49	51.377.513	0	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirle	73.425	65	279.937	27	574.502	33
630	5	Cari Transferler	517.806	39	1.892.236	7	1.725.741	75	600	5	Diğer Gelirler	70.092.595	40	103.050.305	39	67.818.243	43
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklan	61.983	85	1.052.916	78	18.236	70	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	47	63	37.647	22	7.687.726	92
630	13	Amortisman Giderleri	10.483.698	76	3.591.040	76	3.886.545	43	600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alın	0	0	443.560	39	0	0
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	6.434.153	43	7.737.305	43	13.105.322	0			GELİRLER TOPLAMI(B)	129.111.188	90	175.749.244	28	149.120.481	1
630	15	Karşılık Giderleri	0	0	1.272.164	46	1.960.230	70									
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Gider	93.496	19	30.392.545	7	34.133.070	86			İNDİRİM İADE VE İSKONTONUN TÜRÜ						
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devre	0	0	296.938	80	5.870	52									
630	99	Diğer Giderler	1.846.468	60	987.182	54	1.610.171	84									
		GİDERLER TOPLAMI(A)	77.894.024	41	108.686.721	90	130.076.327	80									
											NET GELİR(D-B-C)						
											ENFLASYON DÜZELTMESİ(E)						
											FAALİYET SONUCU(A-(D+E))(+/-)	51.217.164	49	67.062.522	38	19.044.153	21

2018 YILI NAKİT AKIŞ TABLOSU						
NAKİT AKIŞLARI	2016 Yılı		2017 Yılı		Cari Yıl(2018)	
	Tl	Kr	Tl	Kr	Tl	Kr
A-) Faaliyetlerden Sağlanan Nakit Girişleri	129.111.188	90	175.749.244	28	149.120.481	1
B-) Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıktıları	77.894.024	41	108.686.721	90	130.076.327	80
C-) Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Girişi (A-B)	51.217.164	49	67.062.522	38	19.044.153	21
Yatırımlardan Sağlanan Nakit Akımları						
D-) Mali Olmayan Duran Varlık Alımları	250.839.957	39	647.822.361	92	515.581.998	41
E-) Mali Olmayan Duran Varlık Satışları	76.636.165	73	141.904.183	29	6.470.130	75
F-) Yatırımlardan Sağlanan Net Nakit Çıktısı (D-E)	174.203.791	66	505.918.178	63	509.111.867	66
G-) Nakit Açık / Fazlası (C-F)	-122.986.627	17	-438.855.656	25	-490.067.714	45
Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Nakit Akımları						
H-) Nakit Dışında Net Mali Varlık Edinimleri	12.944.995	67	11.923.689	24	19.833.577	22
I-) Net Yabancı Kaynak Artışları	17.633.920	21	23.667.529	70	26.023.084	51
K) Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Net Nakit Girişleri (H-I)	-4.688.924	54	-11.743.840	46	-6.189.507	29
L-) Nakit Stokundaki Net Değişim (G-K)	-118.297.702	63	-427.111.815	79	-483.878.207	16

31/12/2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU						
	ÖNCEKİ DÖNEM			CARİ DÖNEM		
	ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	ÖNCEKİ DÖNEM HAREKETLERİ	ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ	DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	DÖNEM İÇİ HAREKETLERİ	DÖNEM SONU BAKİYESİ

MUHASEBE POLİTİKASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER						
NET DEĞER	231.204.518,04	339.914.550,60	571.119.068,64	571.119.068,64	-34.369,77	571.084.698,87
A-Denge Kayıtları	24.192.388,70	0	24.192.388,70	24.192.388,70	0	24.192.388,70
B-Varlık Envanteri	153.243.823,64	214.155.859,85	367.399.683,49	367.399.683,49	-554.104,65	366.845.578,84
C-Yükümlülük Envanteri	9.727.491,67	5.622.768,23	15.350.259,90	15.350.259,90	0	15.350.259,90
Ç-Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar	0	0	0	0	0	0
D-Enflasyon Düzeltme Farkları	0	0	0	0	0	0
E-Diğer	44.040.814,03	120.135.922,52	164.176.736,55	164.176.736,55	519.734,88	164.696.471,43
DEĞER HAREKETLERİ	0	0	0	0	0	0
YEDEKLER	0	0	0	0	0	0
GEÇMİŞ YILLARIN OLUMLU SONUÇLARI	36.687.816,74	999.888,00	77.332.087,21	77.332.087,21	67.062.522,38	418.470.515,25
GEÇMİŞ YILLARIN OLUMSUZ SONUÇLARI	3.706.490,05	0	3.706.490,05	3.706.490,05	0	11.119.470,15
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI(+)	51.217.164,49	-51.217.164,49	0	67.062.522,38	-67.062.522,38	19.044.153,21
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI(-)	0	0	0	0	0	0

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Faaliyet Alacaklarının Muhasebeleştirilmesinde Tahakkuk Esasına Uyulmaması ve Hatalı Kayıtların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine Aykırı Şekilde Düzeltilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gelir Tahakkuk Kayıtlarının Ay Sonlarında Toplu Şekilde Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Kalması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünün 8'inci maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Kalkınma Ajansına Aktarılacak Payların Mali Tablolarda Yer Almaması ve Söz Konusu Payların Hesaplanmasında Hata Yapılması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim

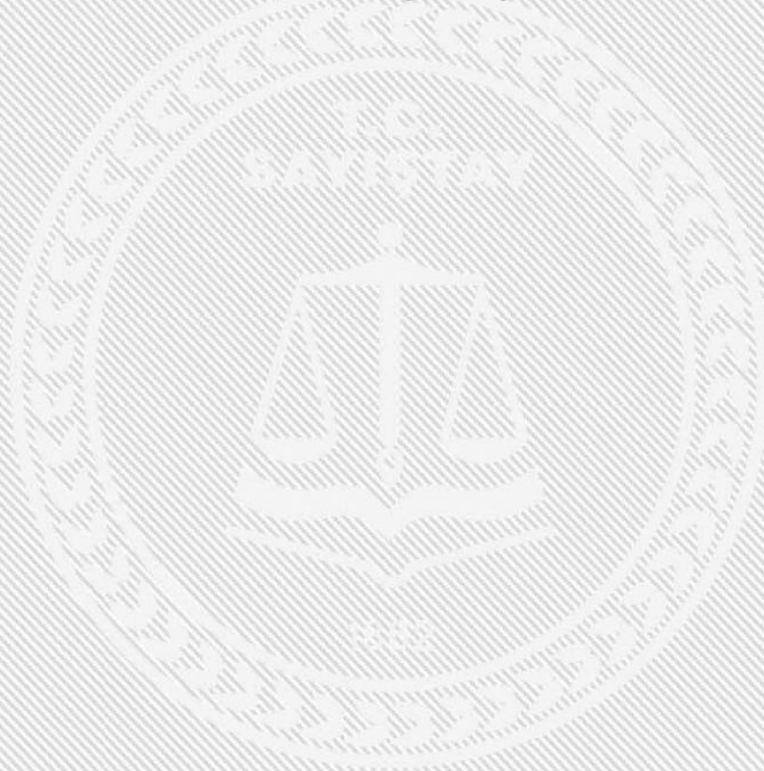
			Raporunun Denetim Görüşünün Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünün 11'inci maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı İle Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünün 1'inci maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Sözleşmeli Personele Yapılan Sosyal Denge Tazminatı Ödemelerinin Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiralama İhalelerinde İşin Toplam Süresinin Dikkate Alınmaması Nedeniyle Geçici ve Kesin Teminatların Eksik Tahsil Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Reklam Ünitelerinin Kiralanması İhalesinde Tahmin Edilen Bedel Bütçe Kanunu ile	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Tespit Edilen Tutarı Geçtiği Halde İşin Açık Teklif Usulüyle İhale Edilmesi			
Hacedilemeyecek Gelirlerin Ayrı Bir Banka Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mülkiyeti Belediyeye Ait Taşınmazın Bakanlar Kurulunca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakfa Bedelsiz Olarak Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mülkiyeti Belediyeye Ait Taşınmazların Bazı Dernek ve Sendikalara Bedelli Olarak Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Beş Yıllık İmar Programlarının Yürürlüğe Konulmasına Rağmen Kısıtlı Emlak Vergisi Uygulamasına Devam Edilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünün 7'inci maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Emlak Vergisi Matrahından Mevzuatta Belirtilen İndirimlerin Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun Denetim Görüşünün

			Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünün 9'uncu maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun 14'üncü maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Su ve Kanalizasyon Abonelik Teminatlarının Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'ne Devredilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun 13'üncü maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Gecikme Zamlarının İlgili Olduğu Yılın Mali Tablolarında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'ne Olan Yapılandırılmış Borçların Mali Tablolarda İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabı İçin Gerekli Amortisman Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünün 3'üncü maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
---	------	--------------------	---

MUĞLA MARMARİS BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	57
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	58
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	58
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	58
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	59
6. DENETİM BULGULARI.....	60

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri	59
---	----

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Kaynak Tablosunun Stratejik Planda Yer Almaması
2. Stratejik Planda Ölçülemeyen Hedefler İçin Göstergelere Yer Verilmemesi
3. Faaliyet Raporunda “Genel Bilgiler” Başlığı Altında İdarenin Dış Denetim Raporlarında Yer Alan Tespit ve Değerlendirmelerine Yer Verilmemesi
4. Performans Hedefi Tablosunda Hedef ve Göstergelere ilişkin Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi
5. Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklı Olmaması
6. Faaliyet Raporunda İdarenin Performans Hedeflerine İlişkin Bütçe Gerçekleşmelerini Takip Etmesini Sağlayacak Bir Sistemin Bulunmaması

1. ÖZET

Bu rapor, Marmaris Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Marmaris Belediyesi hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Kamu İdaresinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak içerik açısından mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür.

Stratejik Planın değerlendirilmesinde ölçülemeyen stratejik hedefler için stratejik göstergelerin belirlenmediği ve Stratejik Planlama Kılavuzunda belirtilen Tablo 5 numaralı kaynak tablosuna yer verilmediği görülmüştür.

Performans Programının değerlendirilmesinde performans hedefi tablosunda hedef ve göstergelere ilişkin açıklamalar kısmına yer verilmediği ve performans hedeflerinin çıktı sonuç odaklı olmadığı belirlenmiştir.

Faaliyet Raporunun değerlendirilmesinde ise mevzuat gereği raporda yer verilmesi gereken dış denetim sonuçlarına yer verilmediği belirlenmiştir. Ayrıca veri kayıt sistemleri için yapılan değerlendirme sonucunda faaliyet raporunda idarenin performans hedeflerine ilişkin bütçe gerçekleştirmelerini takip etmesini sağlayacak bir veri kayıt sisteminin oluşturulmadığı tespit edilmiştir. Bu sebeplerle Faaliyet Raporunda sapmalara ilişkin geçerli ve ikna edici nitelikte açıklamalar yapılmadığı Stratejik Plan ve Performans Programında ise şekil şartlarının tam olarak sağlamadığı sonucuna varılmıştır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Marmaris Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Marmaris Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

Denetim Kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi Tanımlama	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/ İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleştirmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan performans denetim kriterleri bazında yapılan değerlendirme sonucunda;

Marmaris Belediyesinin, 2015-2019 dönemine ilişkin Stratejik Planının, 2018 yılına ait

Performans Programının ve 2018 yılına ilişkin Faaliyet Raporunun “mevcudiyet”, “zamanlılık” kriterlerine uygun olarak zamanında hazırladığı ve yayımladığı görülmüştür.

Stratejik Plan ve Performans Programının “sunum” kriterini karşılamak üzere mevzuatta tanımlanan şekil şartlarına uygun olarak hazırlanmadığı, Faaliyet Raporunda ise genel olarak şekil şartlarına uyulduğu tespit edilmiştir.

Stratejik Planda stratejik hedeflerin Stratejik Planlama Kılavuzuna uygun olarak belirlenmediği ve performans göstergelerinin yıllık olarak belirlenmediği görülmüştür.

Performans Programının değerlendirilmesinde Performans Hazırlama Rehberinde belirtilen bazı kısımların bulunmadığı, performans hedefi tablosunda hedef ve göstergelere ilişkin açıklamalar kısmına yer verilmediği ve performans hedeflerinin çıktı sonuç odaklı olmadığı belirlenmiştir.

Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucunda geçerlilik/ikna edicilik kriteri gereği planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınmadığı ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olmadığı belirlenmiştir.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak veri kayıt sisteminin kurulup, kurulmadığı incelenmiş olup, Performans Programında yer alan hedeflere ulaşma düzeyinin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik raporlama süreci belirlenmediği, izleme ve değerlendirme sürecinin işleyişine yönelik görev ve sorumluluklar belirlenmemiş ve veri kayıt sistemleri, yanlış yorumlamaları azaltacak şekilde net tanımlanmamış olduğu belirlenmiştir. Bu sebeplerle veri kayıt sisteminin kurulmadığı sonucuna varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Kaynak Tablosunun Stratejik Planda Yer Almaması

İdare stratejik plan döneminde katlanacağı toplam maliyetleri elde edeceği kaynaklarla karşılaştırmak durumundadır. Maliyet Tablosunda öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmesi gereklidir. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Bu amaçla, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu’nda yer alan Tablo 5’te gösterilen Kaynak Tablosu hazırlanmalıdır.

Bu yükümlülük Kalkınma Bakanlığı tarafından 30.04.2015 tarih ve 29342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususları düzenleyen 3 numaralı başlığında da belirtilmektedir.

Ancak, İdare tarafından amaç ve hedefler seviyesinde maliyetlendirme yapılarak Maliyet Tablosuna ve Kaynak Tablosuna Stratejik Planda yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 2019- 2024 dönemine ilişkin stratejik planlama hazırlama sürecinde Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğin stratejik plan hazırlama sürecinde uyulması gereken genel hususları düzenleyen 3 numaralı başlığa ve Kamu İdaresi İçin Stratejik Planlama kılavuzunda yer alan tablo 5 de gösterilen kaynak tablosunun hazırlanması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Ölçülemeyen Hedefler İçin Göstergelere Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 17"nci maddesinde:

“Performans göstergeleri stratejik planlarda yer alır. Performans göstergelerinin tespitine ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir. Kamu idareleri, performans göstergelerini bu usul ve esaslar çerçevesinde oluşturur.” denilmektedir.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda ise hedeflerin ölçülebilir olarak açıkça ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir. Bu itibarla, gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılan miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergelerine ölçülebilirliğin sağlanması bakımından stratejik planda yer verilmelidir.

Ancak stratejik planda yer alan hedeflerin hiçbirisinin ölçülebilir olmadığı ve bu hedeflere yönelik göstergelere yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 2019 - 2024 dönemine ilişkin stratejik planlama hazırlama sürecinde Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğin stratejik plan hazırlama sürecinde hedeflerin ölçülebilir olmadığı durumda bu hedeflere yönelik göstergelere, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama kılavuzunda belirtilen hususlara göre düzenleme yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 3: Performans Hedefi Tablosunda Hedef ve Göstergelere ilişkin Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi

Marmaris Belediyesi 2018 Yılı Performans Programı, “Performans Programı Hazırlama Rehberi” eki 1’de belirlenen Şekle uygun olarak hazırlanmış olup, temel başlıklara da yer verilmiştir. Tablo 1’de yer alan hedef ve göstergelere ait “Açıklamalar” kısmına ise “Performans Hedefi Tablosu’nda” yer verilmemiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberi’ne göre, performans hedefi tablosundaki açıklamalar kısmında söz konusu hedef ve göstergelerin belirlenme amaçlarına ve gerek görülen diğer hususlara yer verileceği belirtilmiştir.

Marmaris Belediyesi 2018 yılı Performans Programı’nda bu tablodaki hedef ve göstergelere ilişkin açıklama kısmının yer almadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 2020 Mali Yılı Performans Programı düzenlenmesi aşamasında performans hedefi tablosunda yer alan açıklamalar kısmına, söz konusu hedef ve göstergelerin belirlenme amaçlarına ve gerek görülen diğer hususlara yer verilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklı Olmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programı Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde de belirtildiği üzere performans hedeflerinin, çıktı-sonuç odaklı olması gerektiği ifade edilmiştir. Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde çıktı; idare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler, sonuç; idarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkiler olarak tanımlanmıştır.

Marmaris Belediyesi 2018 Mali Yılı Performans Programı incelendiğinde; performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olma kriterini karşılamadığı girdi ve faaliyet odaklı hedefler olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 2020 Mali Yılı Performans Programı düzenlenmesi aşamasında performans hedeflerinin çıktı - sonuç odaklı olma kriterini karşılaması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 5: Faaliyet Raporunda “Genel Bilgiler” Başlığı Altında İdarenin Dış Denetim Raporlarında Yer Alan Tespit ve Değerlendirmelerine Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in “**Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı**” başlıklı 18'inci maddesinin “a” bendinde “*Genel Bilgiler*” başlığı altında, “*İdarenin misyon ve vizyonuna, teşkilat yapısına ve mevzuatına ilişkin*”

bilgilere, sunulan hizmetlere, insan kaynakları ve fiziki kaynakları ile ilgili bilgilere, iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere kısaca yer verilir.” denilmiştir.

İdarenin 2018 yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere yer verilmemiştir.

Bu kapsamda, faaliyet raporunun “Genel Bilgiler” bölümünün Yönetmelikte belirtilen şekilde, dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmeleri içerecek biçimde hazırlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 2019 Mali Yılı faaliyet raporu düzenlenmesi aşamasında "Genel Bilgiler" başlığı altında dış denetim raporları ile ilgili değerlendirmeler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 6: Faaliyet Raporunda İdarenin Performans Hedeflerine İlişkin Bütçe Gerçekleşmelerini Takip Etmesini Sağlayacak Bir Sistemin Bulunmaması

İdare bütçe ve hedef gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirmelidir. 5018 sayılı Kanun'un 41 inci maddesinde;

“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.”

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18 inci maddesinde ise;

“Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, İdare ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.

Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.” denilmektedir

2018 Yılı Performans Programı incelemesinde, İdarenin her bir performans hedefi için performans göstergesi ve faaliyetler belirlediği ve bu faaliyetlere ilişkin ödenek tespiti yaparak faaliyetlerin maliyetlerini ortaya koyduğu görülmüştür. Halbuki 2018 Yılı Faaliyet raporu incelenmesi neticesinde, performans hedefleri kapsamında belirlenen faaliyetlere tahsis edilen ödeneğin ne kadarının kullanıldığına, bütçe hedefi ile gerçekleşme arasında sapma olup olmadığına ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmediği görülmüştür. Bu itibarla, İdarenin stratejik yönetim yapısı incelenmesi sonucunda, bütçenin uygulanması ve muhasebeleştirme aşamasında performans hedeflerine yönelik bir aşama olmadığı, dolayısıyla plan, program ve bütçe bağının koptuğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla, faaliyetler için tahsis edilen ödeneklerin yılsonu gerçekleştirmelerini izleyebilecek bir sistem kurulması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 2019 Mali Yılı Faaliyet Raporunun düzenlenmesi aşamasında performans hedeflerine ilişkin bütçe gerçekleştirmelerinin takip edilmesini sağlayacak sistemin kurulması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>